EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 12.3.2004
KOM(2004) 91 lopullinen

2004/0023 (COD)

C5-0132-04

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuutta koskevan monivuotisen yhteisön ohjelman perustamisesta

(komission esittämä)

{SEK(2004) 148}

PERUSTELUT

1. JOHDANTO

Internet on nykyisin kotitalouksien arkielämää. Alussa se oli tiedemiesten käyttämä viestintäväline, mutta sittemmin se on laajentunut kodeissa, kouluissa, yrityksissä ja julkisessa hallinnossa käytettäväksi viestimeksi. Internet on ollut 1900-luvun loppua ja 2000-luvun alkua leimaava voima, eikä sen kaikkia mahdollisuuksia ole vieläkään otettu käyttöön.

Internetin laiton ja haitallinen sisältö ja käyttäytyminen Internetissä askarruttavat jatkuvasti lainlaatijoita, Internet-alaa ja loppukäyttäjiä, erityisesti lasten vanhempia ja kasvattajia. Euroopan unioni on ensimmäisten joukossa, vuodesta 1996, pyrkinyt torjumaan Internetin laitonta ja haitallista sisältöä[1].

Internetin käyttöturvallisuuden parantamista koskeva ohjelma vuosille 1999–2004[2] muodostaa merkittävän osan komission toimista tällä alalla. Ohjelmassa on perustettu eurooppalaisten vihjelinjojen verkosto, kannustettu itsesääntelyn ja käyttäytymissääntöjen käyttöön, tuettu suodatus- ja luokittelujärjestelmien kehittämistä ja vauhditettu tiedottamista.

Hiljattain päätökseen saadun vuosia 1999–2002 koskevan ulkopuolisen arvioinnin[3] mukaan ohjelma on ensimmäisten neljän vuoden aikana edistänyt asiaa merkittävästi, mutta siihen liittyvien kysymysten monimutkaisuuden ja asiassa toimivien osapuolten paljouden vuoksi lisätoimenpiteitä tarvitaan edelleen.

Edessä on nyt sekä määrällisiä että laadullisia haasteita.

Laadullisia haasteita tuo uusi teknologia: muun muassa tietokoneiden yhä kasvava käsittelynopeus ja tallennuskapasiteetti; laajakaistateknologia, joka mahdollistaa laajaa kaistanleveyttä vaativien videoiden levittämisen; uusimpien sukupolvien matkapuhelinverkkojen entistä suurempi kapasiteetti. Uusien sukupolvien matkapuhelimilla voidaan levittää aikuisille tarkoitettua sisältöä, ja parhaillaan keskustellaankin siitä, kuinka tällaisen sisällön leviämistä voitaisiin rajoittaa. Vanhempien tulisi voida hankkia sulkulaitteilla varustettuja puhelimia estääkseen lapsiaan joutumasta tietynlaisille verkkosivustoille ja sopimattomille verkkojuttelusivuille.

Määrällisten haasteiden osalta edellä kuvatut teknologiset muutokset edistävät sisällön määrän ja eri tyyppien lisääntymistä.

Internetin ja uuden teknologian käyttö lisääntyy. Kotitalouksien Internet-yhteyksien markkinaosuus kasvaa, ja myös lapset, joiden kotona ei ole Internet-yhteyksiä, pääsevät Internetiin koulussa. Internetin levinneisyys on kotitalouksissa 42 prosenttia mutta yli 90 prosenttia yrityksissä ja kouluissa. Kolmessatoista kuukaudessa huhtikuusta 2002 huhtikuuhun 2003 nopeaa yhteyttä (mukaan luettuina DSL-, LAN-

---

1 Komission tiedonanto – Internetin laiton ja haitallinen sisältö, KOM(96) 487, ja vihreä kirja alaikäisten ja ihmisarvon suojelusta audiovisuaalisissa ja tietopalveluissa, KOM(96) 483.

2 Ks. alaviite 22.

3 KOM(2003) 653.

ja kaapelimodeemiyhteydet) käyttävien Internet-surfaajien määrä kasvoi Euroopassa Nielsen/NetRatingsin tekemän viimeisimmän tutkimuksen mukaan 136 prosenttia. Joissakin maissa määrä kasvoi tätäkin nopeammin: Yhdistyneessä kuningaskunnassa kasvu oli nopeinta, 235 prosenttia.

Laajakaistakäyttäjät viipyvät verkossa merkittävästi pitempään, käyttävät Internetiä useammin ja käyvät useammilla verkkosivuilla kuin hitaampien puhelinyhteyksien käyttäjät. Esimerkiksi Saksassa kapeakaistakäyttäjät viettävät Internetissä keskimäärin 7,5 tuntia kuukaudessa, kun taas laajakaistakäyttäjillä vastaava aika on 21 tuntia, melkein vuorokausi, kuukaudessa.

Yhdessä tiedotushankkeessa, jota rahoitettiin Tanskan, Irlannin, Islannin, Norjan ja Ruotsin kattavasta nykyisestä ohjelmasta, hiljattain tehdyn tutkimuksen mukaan 97 prosenttia 9-16-vuotiaista lapsista on käyttänyt tietokonetta mainituissa maissa.

Neljä kymmenestä Internetin kautta keskustelleesta lapsesta sanoo, että heidän vain Internetin kautta tuntemansa ihmiset ovat halunneet tavata heidät henkilökohtaisesti. Lapsista 14 prosenttia on myös tavannut tällaisen ensin verkossa tapaamansa ihmisen, vaikka vanhemmista vain neljä prosenttia uskoo lasten tehneen niin. Internetiä käyttävistä lapsista 44 prosenttia on käynyt pornografisella verkkosivustolla joko vahingossa tai tarkoituksella. Neljännes on saanut pornografista aineistoa verkon kautta. Lapsista 30 prosenttia on nähnyt väkivaltaista aineistoa sisältäviä verkkosivustoja, vaikka vanhemmista vain 15 prosenttia uskoo lasten nähneen niitä.

Lasten Internet-yhteyksien kasvu johtaa heidän Internetistä saamiensa hyötyjen kasvuun, mutta sen mukana kasvavat myös sivutuotteina aiheutuvat haitat.

Pyytämättä saapuvien sähköpostiviestien eli ns. roskapostin määrä on nyt niin suuri, että se on jo melkoinen ongelma sähköisen kaupankäynnin ja tietoyhteiskunnan edistymisen kannalta. Merkittävä osuus roskapostista koostuu pornografian mainoksista, joista osa on selvästi kaikin puolin lainvastaisia. On arvioitu, että yli 50 prosenttia kaikesta sähköpostiliikenteestä on pian roskapostia.

2. INTERNETIN JA UUDEN VERKKOTEKNOLOGIAN KÄYTTÖTURVALLISUUDEN EDISTÄMINEN

2.1. Lainsäädäntötoimet

Laiton sisältö ja ei-toivottu tai haitallinen sisältö vaativat erilaisia lähestymistapoja – vaikka ei-toivottu tai haitallinen sisältö voikin olla myös laitonta, kuten asianlaita usein on roskapostin tapauksessa.

Laiton sisältö tai käyttötapa on mitä tahansa, joka on sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä laittomaksi määritelty, ja vaikka jäsenvaltioiden (ja yhteisön ulkopuolisten maiden, joissa sisältöä saatetaan tuottaa tai säilyttää) lainsäädäntöjen välillä on monia yhtäläisyyksiä, niissä on myös merkittäviä eroja.

Laittoman sisällön ja käyttötavan ensisijaisessa käsittelytavassa poliisi pidättää lainrikkojat ja vie heidät oikeuteen, jossa heidät tuomitaan ja heitä rangaistaan, jos heidät todetaan syyllisiksi. Voi myös olla sääntelyelimiä, jotka voivat ryhtyä toimenpiteisiin tiettyjen sääntöjen noudattamisen varmistamiseksi (esimerkiksi

kuluttajansuojelun alalla), tai asioihin voidaan puuttua siviilioikeuden keinoin (esimerkiksi tekijänoikeusasioissa).

Internetin kaltaisessa uudessa joukkoviestimessä tällaista menettelyä monimutkaistaa se, että rikollisen toiminnan osatekijät voivat olla hajallaan eri maissa ja että pääsyyllisiä vastaan voi olla vaikea käyttää lainkäyttövaltaa. Tarvitaan siis kansainvälistä yhteistyötä.

Ei-toivottu sisältö on sisältöä, jota käyttäjät eivät halua saada. Haitallinen sisältö tarkoittaa sisältöä, jonka lapsista vastuussa olevat aikuiset (vanhemmat tai opettajat) katsovat olevan haitallista lapsille. Voidaan myös laatia säännöksiä, joilla sallitaan haitallisen sisällön levittäminen vain aikuisille (esimerkiksi laillinen pornografia).

On useita tapoja huolehtia ei-toivotun ja haitallisen sisällön pitämisestä loitolla. Kaikkia tällaisia tapoja on käytettävä erilaisina yhdistelminä niiden vaikutuksen tehostamiseksi: oikeudellisten säännösten noudattamisen varmistaminen, tekniset keinot, kuten suodattaminen, ja tiedottaminen.

Laittoman sisällön ja haitallisen sisällön levittämisen sääntelyn osalta sisällöntuottajien ensisijaisesta vastuusta säädetään edelleen suurelta osin kansallisessa lainsäädännössä. Jäsenvaltioiden välillä on myös eroja siinä, miten suhtaudutaan alastomuuden ja seksuaalisen toiminnan esittämiseen julkisesti tai siihen, että lapset näkevät alastomuutta ja väkivaltaa.

On kuitenkin olemassa muutamia yhteisiä säädöksiä, joita jäsenvaltioiden on noudatettava.

Sähköistä kauppaa koskevassa direktiivissä[4] säännellään tärkeitä näkökohtia, jotka liittyvät välittäjinä toimivien palveluntarjoajien vastuuseen pelkästä siirtotoiminnasta ("mere conduit"), välimuistiin tallentamisesta ja säilyttämisestä.

Euroopan unioni ryhtyi ensimmäisenä lainsäädäntötoimiin pyytämättä saapuvien kaupallisten viestien eli roskapostin torjumiseksi antamalla direktiivin henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla[5]. Kyseinen direktiivi johtaa yleiseurooppalaiseen roskapostikieltoon yksityishenkilöille. Komission on julkaissut aiheesta tiedonannon[6], jossa yksilöidään joukko toimia EU:n sääntelyn täydentämiseksi ja siten roskapostin mahdollisimman tehokkaaksi torjumiseksi.

Suosituksessa alaikäisten ja ihmisarvon suojelusta[7] annetaan suosituksia jäsenvaltioille, Internet-alalle ja asianomaisille osapuolille sekä komissiolle, ja siihen sisältyy alaikäisten suojelua koskevia ohjeellisia suuntaviivoja. Suosituksen täytäntöönpanoa arvioitiin ensimmäisen kerran vuosina 2000–2001. Vuonna 2001 julkaistu arviointikertomus[8] osoitti, että suosituksen soveltaminen oli jo tuolloin yleisesti ottaen hyvin tyydyttävää. Komissio antanut nyt suosituksen[9]

---

4 Ks. alaviite 20.
5 Ks. alaviite 19.
6 KOM(2004) 28.
7 Ks. alaviite 21.
8 KOM(2001) 106 lopullinen.
9 KOM(2003) 776.

täytäntöönpanosta toisen kertomuksen. Se perustuu kyselyyn, joka lähetettiin sekä nykyisille että tuleville jäsenvaltioille.

Lapsipornografiaa koskevassa puitepäätöksessä[10] asetetaan jäsenvaltioille vähimmäisvaatimukset rikosten ja rangaistusten määrittelyyn.

2.2. Tuleva kehitys

Uudesta mediamaisemasta ja vuoteen 2005 ja siitä eteenpäin ilmenevistä ongelmista on mahdollista tehdä ennusteita, jotka perustuvat nykyisiin suuntauksiin:

- Uutta teknologiaa ja uusia tapoja käyttää nykyistä teknologiaa kehitetään, ja ne tarjoavat uusia mahdollisuuksia lainkuuliaisille yrityksille ja kansalaisille, joita on suuri enemmistö.

- Uusien joukkoviestimien käyttö on keskeinen osa lasten elämää.

- Kuitenkin myös rikolliset käyttävät uusia viestimiä toimintansa harjoittamiseen ja kehittävät uusia tapoja pettääkseen yrityksiä ja kuluttajia.

- Perinteisestä mediasta tuttujen ammattimaisten ja hyvin organisoitujen tuotanto- ja jakelurakenteiden rinnalla Internetin erityispiirteenä on mahdollisuus hajasijoitettuun pientuotantoon, ja sitä vahvistavat salassapidon varmistamistavat ja tilausvideoiden tuottaminen.

- Uuden teknologian myötä voidaan myös löytää uusia tapoja torjua ja paljastaa rikoksia ja tunnistaa rikollisia.

- Lasten seksuaalinen hyväksikäyttö jatkuu lapsipornografian tuotannon kautta, ja uutta teknologiaa käytetään uusien seksuaalisen hyväksikäytön uhrien etsimiseen.

2.3. Julkinen kuuleminen

Ongelman määrittelystä ja uuden ohjelman tarpeesta hankittiin tietoa julkisissa kuulemisissa, joita järjestettiin marraskuun 2002 ja syyskuun 2003 välisenä aikana[11].

Kuulemiset vahvistivat toiminnan tärkeyden ja Euroopan unionin tasoisen jatkuvan tuen tarpeen. Niissä oltiin yhtä mieltä siitä, että Internetin käyttöturvallisuusongelma oli edelleen todellinen huolenaihe ja että ongelmaa vakavoittivat uudet teknologiat ja niiden yleistymässä olevat uudet käyttötavat. Eri tasoilla – paikallisella, alueellisella, Euroopan ja kansainvälisellä tasolla – vaadittiin erilaisia toimia. Erityisesti tarvittiin tiedottamista loppukäyttäjille, lasten vanhemmille ja lapsille kerrannaisvaikutusten aikaansaamiseksi. Kaikissa tapauksissa Euroopan unionin toiminnalla voisi varmistaa eurooppalaisen lisäarvon. Sidosryhmät korostivat erityisesti kansainvälisen yhteistyön tarvetta. Niiden kesken vallitsi yksimielisyys ohjelman toimien laajentamisesta erityisesti roskapostin torjumisen osalta.

---

[10] Neuvoston puitepäätös 2004/68/YOS, annettu 22 päivänä joulukuuta 2003, lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja lapsipornografian torjumisesta. EUVL L 13, 20.1.2004, s. 44.

[11] Lisätietoja on ennakkoarviointia koskevassa komission valmisteluasiakirjassa, SEKC ().

Ehdotuksessa otetaan täysimääräisesti huomioon nämä ajatukset. Osa ideoista, joita annettiin ohjelman laajentamiseksi kattamaan esimerkiksi lasten hyväksikäytön kaupalliseen tarkoitukseen, verkko- ja tietoturvan sekä tietosuojan, sisältyy jo EU:n muihin poliittisiin aloitteisiin ja rahoitushankkeisiin. Ne on sisällytetty mukaan tiedotusosioon ja otettu huomioon tarvittavin viittauksin.

2.4. Päätelmät

Sekä loppukäyttäjille päätyvän ei-toivotun ja lapsille mahdollisesti haitallisen sisällön torjumisen että laittoman sisällön alueella on jatkuvaa tarvetta toimenpiteisiin.

On toivottavaa päästä kansainväliseen sopimukseen oikeudellisesti sitovista säännöistä, mutta se on vaikeaa eikä tapahdu ainakaan nopeasti. Vaikka sopimukseen päästäisiinkin, se ei sellaisenaan riitä varmistamaan, että säännöt pannaan täytäntöön tai että riskin alaisia suojellaan.

Tarvitaan edelleen käytännön toimenpiteitä, joilla rohkaistaan ilmoittamaan laittomasta sisällöstä niille, joiden tehtävänä on siihen puuttua, edistetään sovitut käyttäytymissäännöt sisältävien toimintasäännöstöjen yleistymistä ja tiedotetaan vanhemmille ja valistetaan heitä parhaista tavoista hyötyä uusien viestimien mahdollisuuksista turvallisella tavalla.

On tärkeää, että jäsenvaltioissa ryhdytään toimiin, joihin osallistuvat mm. kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason hallinto, verkko-operaattorit, vanhemmat, opettajat ja koulujen hallinto. EU voi edistää jäsenvaltioiden parhaita toimintatapoja toimimalla suunnannäyttäjänä sekä EU:n tasolla että kansainvälisesti ja tukemalla Euroopan tason vertailuanalyysejä, verkottumista ja soveltavaa tutkimusta.

Olennaista on myös kansainvälinen yhteistyö, jota voidaan edistää, koordinoida, välittää eteenpäin ja toteuttaa EU:n verkostojen kautta.

3. UUSI OHJELMA

3.1. Periaatteet, tavoitteet ja suuntaviivat

Uusi ohjelma perustuu *jatkuvuuden* ja *vahvistamisen* periaatteille.

- Jatkuvuus: Tehdään edelleen sitä, mitä Euroopassa parhaiten tehdään ottamalla saaduista kokemuksista opiksi ja perustamalla uusi toiminta rahoitettujen hankkeiden saavutuksille siten, että niiden vaikutusten jatkuminen varmistetaan.

- Vahvistaminen: Torjutaan uusia uhkia, varmistetaan eurooppalainen lisäarvo, edistetään kerrannaisvaikutuksia ja laajennetaan kansainvälistä kattavuutta.

Perimmäisenä tavoitteena on edelleen edistää Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuutta, erityisesti lasten näkökulmasta, ja torjua sekä laitonta että loppukäyttäjälle ei-toivottua sisältöä. Tämän mukaisesti ohjelma keskittyy loppukäyttäjiin – erityisesti vanhempiin, kasvattajiin ja lapsiin.

Ohjelmassa pyritään aktivoimaan ja saattamaan yhteistyöhön eri toimijat, joiden yhteistyö on olennaista mutta jotka eivät välttämättä kohtaa, ellei sopivia yhteistyökanavia rakenneta.

Tällaisia toimijoita ovat muun muassa sisällöntuottajat, Internet-palvelujen tarjoajat ja matkapuhelinverkko-operaattorit, sääntelijät, standardointielimet, Internet-alan itsesääntelyelimet, Internet-alasta, koulutuksesta, kuluttajansuojelusta, perheasioista, lasten oikeuksista ja lasten hyvinvoinnista vastaavat kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset sekä kuluttajansuojeluun, perheisiin, lasten oikeuksiin ja lasten hyvinvointiin liittyvissä asioissa toimivat kansalaisjärjestöt.

3.2. Toimet

Toimia on neljänlaisia: laittoman sisällön torjunta, ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjunta, nykyistä turvallisemman käyttöympäristön edistäminen ja tiedotus. Jokaisessa toimityypissä kansainvälinen yhteistyö on olennainen osa toimia.

3.2.1. Laittoman sisällön torjunta

Kuten edellä on esitetty, laittoman sisällön torjumisessa viranomaisten (poliisin, yleisten syyttäjien ja tuomioistuinten) asema on ensisijainen. Vain ne voivat varmistaa, että rikolliset viedään oikeuteen. Vihjelinjat ovat raportointivälineitä, joiden kautta yleisö voi ilmoittaa laittomasta sisällöstä ja joista tieto toimitetaan asianmukaiselle taholle (Internet-palvelujen tarjoajalle, poliisille tai toiselle vihjelinjalle) toimia varten ja ne ovat yksi tapa, jolla Internet-ala ja kansalaisjärjestöt (erityisesti lasten suojelua tai rasismin torjuntaa varten perustetut) voivat osaltaan edistää prosessia ja auttaa laittoman sisällön levittämisen vähentämisessä. Monet ihmiset, jotka ovat haluttomia raportoimaan suoraan poliisille, voivat kuitenkin ilmoittaa havainnoistaan epävirallisiin vihjelinjoihin.

Nykyinen vihjelinjaverkosto on ainutlaatuinen järjestelmä, jota ei olisi perustettu ilman EU:n tarjoamaa rahoitusta. Verkosto on jo menestyksekkäästi laajentanut jäsenmääräänsä, ja sillä on kansainvälinen kattavuus.

Yksittäiset vihjelinjat edistävät osaltaan verkoston toimintaa mutta myös hyötyvät siitä. Suurin osa vihjelinjojen käsittelemistä ilmoituksista koskee tilanteita, joissa joko verkkosivuston ylläpitäjä tai sisällöntuottaja on vihjelinjan kattaman alueen tai sen sijaintimaan tuomioistuinten lainkäyttövallan ulkopuolella. EU:n rahoituksen myötä komissio voi varmistaa, että vihjelinjojen valinnassa sovelletaan eurooppalaisia standardeja ja että ne todellisuudessa edistävät verkoston toimintaa.

Näin ollen ehdotetaan verkoston koordinoinnin ja yksittäisten vihjelinjojen rahoittamista. Tässä yhteydessä on tarpeen tutkia, kuinka Internet-ala voisi teknologisella osaamisellaan osallistua laittoman sisällön torjuntaan. Verkostoa olisi laajennettava kattamaan uudet jäsenmaat ja ehdokasmaat sekä muut Euroopan maat, joissa laitonta sisältöä säilytetään ja tuotetaan.

Tällaisten vihjelinjojen olisi oltava läheisessä yhteydessä muihin toimiin, kuten itsesääntelyyn ja tiedottamiseen liittyviin toimiin, ja niiden toimintaa voisivat pyörittää samat järjestöt.

Vihjelinjojen verkostolla olisi varmistettava, että laittoman sisällön tärkeimmät lajit katetaan ja niistä raportoidaan – laittoman sisällön käsitettä olisi laajennettava lapsipornografiasta myös muuhun laittomaan sisältöön. Muiden aihepiirien kuten roskapostin käsittelyyn saatetaan tarvita muunlaisia mekanismeja ja muunlaista osaamista.

3.2.2. Ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjunta

Ohjelmasta rahoitetaan teknisiä menetelmiä, joiden avulla käyttäjien on mahdollista rajoittaa vastaanottamansa ei-toivotun ja haitallisen sisällön määrää sekä hallita tällaista sisältöä, jos he kuitenkin saavat sitä; voidaan esimerkiksi arvioida nykyisen suodatustekniikan tehokkuutta, tukea sen tehostamista sekä rahoittaa toimia, joilla helpotetaan ja koordinoidaan roskapostin tehokasta torjumista koskevaa tiedonvaihtoa ja parhaiden toimintatapojen levittämistä.

Muita ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjumiseen pyrkiviä aloitteita ovat sisällön luokittelun jatkokehitys siten, että siinä otetaan huomioon saman sisällön saatavuus useiden jakelukanavien kautta (konvergenssi), ja lasten hyvinvoinnin asiantuntijoiden ja teknisten asiantuntijoiden yhteistyö alaikäisten suojelussa käytettävien välineiden parantamiseksi.

Tällaisten toimien toteuttamista koordinoidaan tiiviisti nykyistä turvallisempaa käyttöympäristöä edistävien toimien (itsesääntelytoimet) ja tietoisuuden lisäämistoimien (yleisölle tiedottaminen ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjumisesta) kanssa.

3.2.3. Turvallisemman käyttöympäristön luominen

Laittoman, ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjuminen on monimutkainen prosessi, ja mielipiteet eriävät merkittävästi siitä, olisiko pyrittävä yhdenmukaistamaan kansallisia sääntöjä, millaisia sääntöjen olisi oltava ja kuinka suhtautua kansallisiin eroihin, joita todennäköisesti tulee aina olemaan. Tällaisiin asioihin sisältyvät ilmaisuvapautta, suhteellisuutta ja teknistä toteutettavuutta koskevat kysymykset.

Euroopan unioni on keskittänyt tukensa itsesääntelyä painottavaan lähestymistapaan, joka on joustava ja jossa otetaan huomioon erityistarpeet, jotka ovat tyypillisiä korkean teknologian, nopean muutoksen ja rajat ylittävän toiminnan välimaastossa. Toimintasäännöstöjä voi olla monenlaisia, mutta niiden olennaisina yhteisinä nimittäjinä olisi oltava tehokkuus, oikeudenmukaisuus ja avoimuus.

Useissa nykyisissä aloitteissa on innovatiivisia piirteitä, joita voitaisiin käyttää esimerkkeinä parhaista käytännöistä. Sekä toimivien itsesääntelyä korostavien lähestymistapojen kehittämisessä kansallisten että eurooppalaisen yhteistyöfoorumin luomisessa alalla toimiville on vielä paljon tehtävää.

Itsesääntely ei välttämättä käynnisty itsestään, ja siinä saatetaan tarvita jonkinlaista oikeudellista tukea. Aktiivisemmat toimet saattavat olla tarpeen, jotta päästään yhteisymmärrykseen sopivista säännöistä ja niiden täytäntöönpanosta.

Internetin ja verkkoteknologian käyttöturvallisuutta käsittelevä foorumi perustettiin Internetin käyttöturvallisuuden parantamista koskevan ohjelman toisessa vaiheessa (2003–2004). Se tulee olemaan ainutlaatuinen keskustelufoorumi, jossa on Internet-

alan, lasten hyvinvointia käsittelevien järjestöjen ja politiikan laatijoiden edustajia, ja se toimii alustana kokemusten vaihdolle kansallisten yhteissääntely- tai itsesääntelyelinten kesken. Se tarjoaa myös Internet-alalle mahdollisuuden osallistua keskusteluun tavoista torjua laitonta sisältöä.

3.2.4. Tiedottaminen

Politiikan laatijat ja erikoistuntijat ovat laajalti yhtä mieltä siitä, että tarvitaan jatkuvasti systemaattista tietoa Internetin käyttöturvallisuudesta, erityisesti henkilökohtaisten, vuorovaikutteisten ja langattomien sovellusten suhteen; olisi luotava yhteydet myös muihin EU:n toimiin mediakasvatuksen ja Internet-lukutaidon alalla.

Käytettävissä olevien varojen hyödyntämiseksi parhaiten komission olisi keskityttävä toiminnan käynnistämiseen, kerrannaisvaikutusten edistämiseen ja parhaiden toimintatapojen vaihtoon verkoston kautta.

3.2.5. Yhteydet muihin ohjelmiin

Ohjelma suunnitellaan ja toteutetaan läheisessä yhteydessä muihin aloitteisiin, muun muassa alaikäisten ja ihmisarvon suojelua koskevan suosituksen seurantaan ja tietoyhteiskuntaa koskevan maailmanlaajuisen huippukokouksen toimintaohjelmaan.

4. OIKEUSPERUSTA

Oikeusperustana toimii perustamissopimuksen 153 artiklan 2 kohta, joka käsittelee kuluttajansuojaa.

Tämä oli oikeusperusta, josta Euroopan parlamentti ja neuvosto sopivat vuoden 1999 alkuperäistä Internetin käyttöturvallisuutta koskevaa ohjelmaa[12] ja toimintasuunnitelman kahden vuoden jatkoa varten vuonna 2003[13].
Se on edelleen sopiva, sillä kuten edellä kohdassa 3.1 todetaan, ohjelma keskittyy loppukäyttäjiin – erityisesti vanhempiin, kasvattajiin ja lapsiin – ja sen tarkoitus on parantaa heidän suojaansa Internetiä ja uutta verkkoteknologiaa käytettäessä.

---

[12] Ks. alaviite 22.

[13] Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1151/2003/EY, tehty 16 päivänä kesäkuuta 2003, EUVL L 162, 1.7.2003, s. 1.

2004/0023 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuutta koskevan monivuotisen yhteisön ohjelman perustamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 153 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen[14],

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[15],

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon[16],

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa säädettyä menettelyä[17],

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Internetin ja uuden teknologian kuten matkapuhelinten käyttö kasvaa edelleen yhteisössä huomattavasti. Tämän ohella erityisesti lapsiin kohdistuvat vaarat ja teknologian väärinkäyttö jatkuvat ja uusia vaaroja ja väärinkäyttömuotoja kehitetään. Jotta voitaisiin edistää Internetin ja uuden verkkoteknologian tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämistä, tarvitaan toimia niiden käyttöturvallisuuden parantamiseksi ja loppukäyttäjien suojelemiseksi ei-toivotulta sisällöltä.

(2) Lissabonin strategiaa kehittävässä *e*Europe 2005 -toimintasuunnitelmassa[18] pyritään edistämään turvallisia palveluja, sovelluksia ja sisältöä, jotka perustuvat laajalti käytettävissä oleviin laajakaistayhteyksiin. Sen tavoitteisiin kuuluvat turvallinen tietoinfrastruktuuri, hyvien toimintatapojen kehittäminen, analysointi ja levittäminen, vertailuanalyysit ja verkkotoimintoja koskevien politiikkojen koordinointimekanismit.

(3) Yhteisön tasolla parhaillaan määriteltävään digitaalisen sisällön haasteita tietoyhteiskunnassa koskevaan oikeudelliseen kehykseen sisältyvät verkkotoimintoja koskevat säännöt, erityisesti pyytämättä saapuvan kaupallisen sähköpostin osalta

---

14 EUVL C […], […], s. […].
15 EUVL C […], […], s. […].
16 EUVL C […], […], s. […].
17 EUVL C […], […], s. […].
18 KOM(2002) 263.

yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla annetussa direktiivissä[19] ja välittäjinä toimivia palveluntarjoajia koskevien tärkeiden vastuunäkökohtien osalta sähköisestä kaupasta annetussa direktiivissä[20] annetut säännöt sekä jäsenvaltioille, Internet-alalle, asianomaisille osapuolille ja komissiolle annetut suositukset ja alaikäisten suojelua koskevan suosituksen ohjeelliset suuntaviivat[21].

(4) Sekä lapsille mahdollisesti haitallisen ja loppukäyttäjille päätyvän ei-toivotun sisällön torjumisen että laittoman sisällön, erityisesti lapsipornografian, torjumisen alueella on jatkuvaa tarvetta toimenpiteisiin.

(5) On toivottavaa päästä kansainväliseen sopimukseen oikeudellisesti sitovista säännöistä, mutta se on vaikeaa eikä tapahdu nopeasti. Vaikka sopimukseen päästäisiinkin, se ei sellaisenaan riitä varmistamaan, että säännöt pannaan täytäntöön tai että riskin alaisia suojellaan.

(6) Internetin käyttöturvallisuutta koskevasta toimintaohjelmasta[22] (1999–2004) on myönnetty yhteisön rahoitusta, jolla on menestyksekkäästi kannustettu monia aloitteita ja joilla on tuotettu eurooppalaista lisäarvoa. Lisärahoituksella autetaan uusia aloitteita jatkamaan tähän saakka toteutuneista saavutuksista eteenpäin.

(7) Tarvitaan edelleen käytännön toimenpiteitä, joilla rohkaistaan ilmoittamaan laittomasta sisällöstä niille, joilla on mahdollisuus puuttua siihen, rohkaistaan kehittämään suodatustekniikkaa, laajennetaan sovitut käyttäytymissäännöt sisältävien toimintasäännöstöjen käyttöä ja tiedotetaan vanhemmille ja valistetaan heitä parhaista tavoista hyötyä uusien viestimien mahdollisuuksista turvallisella tavalla.

(8) On tärkeää, että jäsenvaltioissa ryhdytään toimiin, joihin osallistuvat kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason hallinto, verkko-operaattorit, vanhemmat, opettajat ja koulujen hallinto. Yhteisö voi edistää jäsenvaltioiden parhaita toimintatapoja toimimalla suunnannäyttäjänä sekä EU:n tasolla että kansainvälisesti ja tukemalla Euroopan tason vertailuanalyysejä, verkottumista ja soveltavaa tutkimusta.

(9) Olennaista on myös kansainvälinen yhteistyö, jota voidaan edistää, koordinoida, välittää eteenpäin ja toteuttaa yhteisön verkostojen kautta.

---

19 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).

20 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista (EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1).

21 Neuvoston suositus 98/560/EY, annettu 24 päivänä syyskuuta 1998, Euroopan audiovisuaalisia ja tietopalveluja tuottavien yritysten kilpailukyvyn parantamisesta edistämällä kansallisia järjestelmiä, joiden tarkoituksena on saattaa alaikäisten ja ihmisarvon suojelu vertailukelpoiselle ja tehokkaalle tasolle (EYVL L 270, 7.10.1998, s. 48).

22 Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 276/1999/EY, tehty 25 päivänä tammikuuta 1999, Internetin käyttöturvallisuuden parantamista koskevan yhteisön monivuotisen toimintasuunnitelman hyväksymisestä maailmanlaajuisten verkkojen laitonta ja haitallista sisältöä torjumalla (EYVL L 33, 6.2.1999, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 16 päivänä kesäkuuta 2003 tehdyllä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1151/2003/EY (EUVL L 162, 1.7.2003, s. 1).

(10) Tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY[23] mukaisesti.

(11) Komission tulisi varmistaa täydentävyys ja synergia aiheeseen liittyvien yhteisön aloitteiden ja ohjelmien kanssa.

(12) Tällä säädöksellä vahvistetaan ohjelman rahoituspuitteet koko sen voimassaoloajaksi, ja budjettivallan käyttäjä pitää tätä määrää ensisijaisena ohjeenaan talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja talousarviomenettelyn parantamisesta 6 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen 33 kohdan mukaisesti.

(13) Suunnitellun toiminnan tavoitteita ei toiminnan rajojen yli ulottuvan luonteen vuoksi voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan ne voidaan toimien Euroopan laajuisen kattavuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, ja sen vuoksi yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi,

OVAT TEHNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

[Ohjelman tavoite]

1. Tällä päätöksellä perustetaan yhteisön ohjelma Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuuden edistämiseksi, erityisesti lasten näkökulmasta, ja laittoman sekä loppukäyttäjälle ei-toivotun sisällön torjumiseksi.

   Ohjelman nimi on *”Safer Internet plus”*-ohjelma (jäljempänä ”ohjelma”).

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun yleistavoitteen saavuttamiseksi ohjelma sisältää seuraavat toimintalinjat:

   a) laittoman sisällön torjunta

   b) ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjunta

   c) turvallisemman käyttöympäristön luominen

   d) tiedottaminen

   Näiden toimintalinjojen alaisuudessa toteutettavat toimet yksilöidään liitteessä I.

   Ohjelma toteutetaan liitteen III mukaisesti.

[23] EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

2 artikla

[Osallistuminen]

1. Ohjelmaan voivat osallistua kaikki jäsenvaltioihin sijoittautuneet oikeussubjektit.

   Myös ehdokasvaltiot voivat osallistua ohjelmaan näiden valtioiden kanssa myöhemmin tehtävien kahdenvälisten sopimusten mukaisesti.

2. ETA-sopimuksen sopimuspuoliin kuuluviin EFTA-valtioihin sijoittuneille oikeussubjekteille voidaan tarjota mahdollisuus osallistua ohjelmaan mainitun sopimuksen mukaisesti.

3. Yhteisön ulkopuolisiin maihin sijoittuneille oikeussubjekteille sekä kansainvälisille järjestöille voidaan tarjota mahdollisuus osallistua ohjelmaan ilman yhteisön rahoitustukea tämän ohjelman puitteissa, jos niiden osallistuminen edesauttaa ohjelman tehokasta toteuttamista. Päätös osallistumisesta on tehtävä 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

3 artikla

[Komission toimivalta]

1. Komissio vastaa ohjelman toteuttamisesta.

2. Komissio laatii työohjelman tämän päätöksen perusteella.

3. Komissio noudattaa 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä seuraavia tehtäviä hoitaessaan:

   a) työohjelman hyväksyminen ja muuttaminen;

   b) ehdotuspyyntöjen perusteiden ja sisällön määrittely 1 artiklassa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti;

   c) liitteessä III esitetyistä säännöistä poikkeaminen;

4. Komissio tiedottaa komitealle ohjelman toteuttamisen edistymisestä.

4 artikla

[Komitea]

1. Komissiota avustaa komitea.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklaa ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

   Päätöksen 1999/468/EY 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu ajanjakso vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

5 artikla

[Valvonta ja arviointi]

1. Komissio huolehtii tämän päätöksen mukaisten toimien ennakkoarvioinnista, seurannasta ja jälkiarvioinnista varmistaakseen, että yhteisön tukea käytetään tehokkaasti.

2. Komissio valvoo ohjelman hankkeiden toteuttamista. Komissio arvioi hankkeen päätyttyä sen toteutustapaa ja toteutuksen vaikutuksia selvittääkseen, onko alkuperäiset tavoitteet saavutettu.

3. Komissio toimittaa 1 artiklan 2 kohdassa lueteltujen toimien toteuttamisesta arviointikertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle viimeistään [kahden vuoden kuluttua päätöksen julkaisemisesta].

   Komissio toimittaa lopullisen arviointikertomuksen ohjelman päätyttyä.

6 artikla

[Rahoitussäännökset]

1. Ohjelma kestää neljä vuotta 1 päivästä tammikuuta 2005 lähtien.

2. Rahoitusohje ohjelman toteuttamiseksi 1 kohdassa tarkoitettuna ajanjaksona on 50 miljoonaa euroa.

   Vuosina 2005–2006 määrä on 20,050 miljoonaa euroa. Vuosina 2007–2008 määrä on 29,950 miljoonaa euroa.

   Budjettivallan käyttäjä hyväksyy vuosittaiset määrärahat rahoitusnäkymien rajoissa.

3. Kustannusten ohjeellinen jakautuminen on esitetty liitteessä II.

7 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä […]

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*
[…]	*[…]*

LIITE I

TOIMET

1. TOIMINTALINJA 1: LAITTOMAN SISÄLLÖN TORJUNTA

Vihjelinjat mahdollistavat sen, että yleisö voi ilmoittaa laittomasta sisällöstä. Vihjelinjoista tällaiset ilmoitukset toimitetaan asianomaiselle taholle (Internet-palvelujen tarjoajalle, poliisille tai toiselle vihjelinjalle) toimenpiteitä varten. Poliisin vihjelinjoja täydennetään siviilipuolen vihjelinjoilla mahdollisuuksien mukaan. Niiden rooli poikkeaa viranomaisten vihjelinjoista, sillä ne eivät tutki rikkomuksia tai pidätä tai syytä lainrikkojia. Ne ovat osaamiskeskuksia, jotka opastavat Internet-palvelujen tarjoajia laittoman sisällön tunnistamisessa.

Nykyinen vihjelinjaverkosto on ainutlaatuinen järjestelmä, jota ei olisi perustettu ilman EU:n tarjoamaa rahoitusta. Kuten ohjelman arvioinnissa vuonna 2002 todetaan, verkosto on menestyksekkäästi laajentanut jäsenmääräänsä, ja sillä on kansainvälinen kattavuus. Jotta vihjelinjoja voitaisiin kehittää siten, että kaikki niiden mahdollisuudet hyödynnetään, on tarpeen varmistaa koko Euroopan laajuinen kattavuus ja yhteistyö ja tehostaa linjojen toimintaa tietojen, parhaiden toimintatapojen ja kokemusten vaihdon kautta.

Verkoston keskuksina toimiville vihjelinjoille, jotka valitaan ehdotuspyynnön perusteella, ja verkoston koordinoijalle myönnetään rahoitusta eurooppalaisten vihjelinjojen toiminnan jatkamiseksi.

Uusia vihjelinjoja tarvitaan jäsenvaltioissa ja ehdokasmaissa, joissa niitä ei vielä ole. Nämä vihjelinjat on sovitettava nopeasti ja tehokkaasti osaksi eurooppalaisten vihjelinjojen verkostoa. Tämän verkoston ja yhteisön ulkopuolisissa maissa (erityisesti muissa Euroopan maissa, joissa laitonta sisältöä säilytetään ja tuotetaan) toimivien vihjelinjojen välisiä yhteyksiä olisi edistettävä siten, että mahdollistetaan yhteisen lähestymistavan kehittäminen sekä osaamisen ja parhaiden toimintatapojen siirto. Nykyisiä yhteistyömekanismeja kansallisten vihjelinjojen ja lainvalvontaviranomaisten välillä on entisestään parannettava. Vihjelinjojen henkilöstölle on järjestettävä oikeudellista ja teknistä koulutusta. Vihjelinjojen aktiivinen osallistuminen verkoston toimintaan ja rajat ylittäviin toimiin on pakollista.

Vihjelinjojen olisi oltava yhteydessä jäsenvaltioiden aloitteisiin, saatava kansallista tukea ja oltava taloudellisesti turvattuja, jotta toiminnan jatkuminen voidaan varmistaa tämän ohjelman voimassaoloajan jälkeen. Yhteisrahoitus on tarkoitettu sellaisille siviilipuolen vihjelinjoille, jotka täydentävät lainsäädännön noudattamisen varmistamistoimia mutta eivät ole osa tällaisia mekanismeja, eli rahoitusta **ei** myönnetä poliisin ylläpitämille vihjelinjoille. Vihjelinjojen on tehtävä käyttäjille selväksi ero niiden toiminnan ja poliisin toiminnan välillä ja tiedotettava heille muista tavoista ilmoittaa laittomasta sisällöstä, kuten suoraan poliisille.

Jotta käytettävissä olevalla rahoituksella olisi suurin mahdollinen vaikutus ja teho, vihjelinjojen on toimittava niin tehokkaasti kuin mahdollista. Tähän päästään parhaiten nimeämällä verkostolle koordinointikeskus, joka auttaa vihjelinjoja sopimaan keskenään Euroopan tason suuntaviivojen, työskentelymenetelmien ja

käytäntöjen kehittämisestä siten, että noudatetaan vihjelinjoja koskevia kansallisia lakeja.

Koordinointikeskus:

- on yksi taho, jonka kautta saa helposti yhteyden kuhunkin kansalliseen keskukseen;
- edistää verkostoa kokonaisuudessaan ja luo Euroopan tason näkyvyyttä;
- on yhteydessä asiaankuuluviin tahoihin täydentääkseen verkoston kattavuutta jäsenvaltioissa ja ehdokasmaissa;
- tehostaa verkoston toimintaa;
- laatii vihjelinjoille parhaiden toimintatapojen suuntaviivat ja mukauttaa ne uuteen teknologiaan;
- järjestää säännöllistä tietojen ja kokemusten vaihtoa vihjelinjojen välillä;
- toimii neuvoja antavana ja valmentavana asiantuntijakeskittymänä toimintaansa aloittaville vihjelinjoille erityisesti ehdokasmaissa;
- luo yhteyksiä yhteisön ulkopuolisissa maissa toimiviin vihjelinjoihin;
- ylläpitää läheistä yhteistyötä tiedotusta koordinoivan keskuksen (ks. jäljempänä kohta 4.) kanssa ohjelmassa toteutettavien toimien yhtenäisyyden ja tehokkuuden varmistamiseksi ja lisätäkseen yleistä tietoisuutta vihjelinjoista;
- osallistuu Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin toimintaan ja muihin asiaa koskeviin tapahtumiin koordinoiden vihjelinjojen saamaa tietoa ja antamaa palautetta.

Koordinointikeskus seuraa vihjelinjojen tehokkuutta ja kerää niiden toiminnasta seikkaperäistä ja tarkoituksenmukaista tilastotietoa (vastaanotettujen ilmoitusten määrä ja tyyppi, suoritetut toimenpiteet ja niiden tulokset jne.).

Vihjelinjojen verkostolla olisi varmistettava, että laittoman sisällön tärkeimmät lajit katetaan ja niistä raportoidaan – laittoman sisällön käsitettä olisi laajennettava lapsipornografiasta myös muuhun laittomaan sisältöön. Muiden aihepiirien kuten rasistisen materiaalin käsittelyyn saatetaan tarvita muunlaisia mekanismeja ja muunlaista osaamista, ja se saattaa edellyttää erilaisia asioita käsittelevien erilaisten kansallisten keskusten osallistumista. Koska ohjelman rahoitusvarat ja hallinnointikapasiteetti ovat rajalliset, kaikille tällaisille keskuksille ei välttämättä myönnetä rahoitusta; rahoitusta joudutaan mahdollisesti keskittämään koordinointikeskusten vahvistamiseen näillä alueilla.

EU:n rahoitusta voitaisiin myöntää myös muihin toimiin, esimerkiksi sellaisten tietokoneohjelmien kehittämiseen, joilla avustetaan vihjelinjoja niiden työtaakan hallitsemisessa ja kertomusten tehokkaassa käsittelyssä.

2. TOIMINTALINJA 2: EI-TOIVOTUN JA HAITALLISEN SISÄLLÖN TORJUNTA

Laittoman sisällön torjumiseksi sen lähteellä toteutettavien toimien lisäksi käyttäjien – alaikäisten osalta heistä vastaavien aikuisten – saatavilla olisi oltava asianmukaisia välineitä, joiden avulla he voisivat itse päättää, kuinka käsitellä ei-toivottua ja haitallista sisältöä (päätösvallan antaminen käyttäjille).

Olisi myönnettävä lisärahoitusta saatavilla olevien suodatussovellusten ja -palvelujen suorituskykyä ja tehokkuutta koskevan tiedon lisäämiseksi, jonka avulla käyttäjät voivat tehdä paremmin valintoja.

Tutkimusohjelmista rahoitetun innovatiivista teknologiaa koskevan tutkimuksen lisäksi olisi myös hyvä rahoittaa olemassa olevan teknologian innovatiivista käyttöä koskevia hankkeita, jotta suodatussovellusten ja -palvelujen käyttöalaa voitaisiin laajentaa uudella teknologialla levitettävään sisältöön, tai suodatussovelluksia ja -palveluja voitaisiin mukauttaa eurooppalaisten käyttäjien erityistarpeisiin (mukaan luettuna niillä katettavien kielten määrän lisääminen).

Suodatusteknologiaan yhdistettyinä luokittelujärjestelmillä ja laatumerkinnöillä voidaan antaa käyttäjille mahdollisuudet valita sisältö, jonka he haluavat vastaanottaa, ja vanhemmille ja kasvattajille Euroopassa tarvittavat tiedot, joiden pohjalta he voivat tehdä päätöksensä kulttuurinsa ja kielivalintojensa mukaisesti. Rahoitus olisi kohdennettava hankkeille, joissa pyritään mukauttamaan luokittelujärjestelmiä ja laatumerkintöjä siten, että niissä otetaan huomioon televiestinnän, audiovisuaalisten viestimien ja tietotekniikan lähentyminen, sekä itsesääntelyaloitteille, joilla tuetaan itse myönnettyjen laatumerkintöjen ja niiden paikkansapitävyyttä arvioivien yhteisöjen luotettavuutta. Saatetaan tarvita lisäponnisteluja myös luokittelujärjestelmien ja laatumerkintöjen edistämiseksi sisällöntuottajien parissa.

Olisi toivottavaa yrittää jo kehittelyvaiheessa ottaa huomioon uuden teknologian mahdolliset vaikutukset siihen, kuinka turvallista sen käyttö on lapsille, sen sijaan, että jo kehitetyn uuden teknologian seurauksia yritetään ratkoa. Loppukäyttäjän turvallisuus on peruste, joka on otettava huomioon teknisten ja kaupallisten näkökohtien ohella. Näin voitaisiin tehdä esimerkiksi edistämällä lasten hyvinvointiin erikoistuneiden ja teknisten asiantuntijoiden välistä näkemystenvaihtoa.

Ohjelmasta rahoitetaan näin ollen teknisiä menetelmiä, joiden avulla käyttäjät voivat rajoittaa vastaanottamansa ei-toivotun ja haitallisen sisällön määrää sekä hallita saamaansa ei-toivottua roskapostia, mukaan luettuina:

- saatavilla olevan suodatusteknologian tehokkuuden arviointi ja tiedottaminen yleisölle;

- roskapostin tehokasta torjumista ja parhaita toimintatapoja koskevan tiedonvaihdon helpottaminen ja koordinointi (ks. komission tiedonanto pyytämättä saapuvien kaupallisten viestien torjumisesta);

- tehokkaan suodatusteknologian kehittäminen erityisesti ohjelman toisessa osassa;

- toimenpiteet, joilla edistetään luokittelujärjestelmien ja laatumerkintöjen käytön yleisyyttä sisällöntuottajien parissa ja mukautetaan luokittelujärjestelmiä ja laatumerkintöjä siten, että niissä otetaan huomioon saman sisällön saatavuus useiden jakelukanavien kautta (konvergenssi);

Yksityisyyden suojaa parantavien teknologisten toimien käyttöä edistetään. Tämän toimintalinjan toimissa otetaan täysimääräisesti huomioon tietojärjestelmiä vastaan tehtävistä hyökkäyksistä piakkoin tehtävän neuvoston puitepäätöksen määräykset.

Suodatusteknologian kehittämisessä otetaan huomioon teknologian kehittyminen ja se, että komission on omaksuttava lähestymistapa, jossa ei sitouduta yksittäisiin teknologioihin.

Tällaisten toimien toteuttamista koordinoidaan tiiviisti nykyistä turvallisempaa käyttöympäristöä edistävien toimien (itsesääntelytoimet) ja tietoisuuden lisäämistoimien (yleisölle tiedottaminen ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjumisesta) kanssa.

3. TOIMI 3: TURVALLISEMMAN KÄYTTÖYMPÄRISTÖN LUOMINEN

Hyvin toimiva itsesääntelyjärjestelmä on tärkeä osatekijä haitallisen ja laittoman sisällön liikkeiden rajoittamisessa. Itsesääntelyyn sisältyy useita osia: osapuolten kuuleminen ja edustavuus, toimintasäännöt, yhteisön tason toimintaa helpottavat kansalliset elimet ja itsesääntelykehysten kansallinen arviointi.[24] Tällä alueella tarvitaan jatkuvasti yhteisön toimia, jotta eurooppalaista Internet-alaa ja uuden verkkoteknologian alaa kannustettaisiin noudattamaan toimintasääntöjä.

Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevä foorumi, jota kehitetään nykyisessä Internetin käyttöturvallisuuden parantamista koskevassa ohjelmassa vuonna 2004, tulee olemaan ainutlaatuinen keskustelufoorumi, jossa on Internet-alan, lainvalvontaviranomaisten, lasten hyvinvointia käsittelevien järjestöjen ja politiikan laatijoiden edustajia, ja se toimii alustana kokemusten vaihdolle kansallisten yhteissääntely- tai itsesääntelyelinten kesken. Se tarjoaa myös Internet-alalle mahdollisuuden osallistua keskusteluun tavoista torjua laitonta sisältöä.

Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevä foorumi on keskeinen väline asiantuntijatason keskusteluun ja yhteisymmärryksen hakemiseen sekä päätelmien, suositusten, suuntaviivojen jne. esittämiseen asiaankuuluville kansallisille ja eurooppalaisille kanaville.

Foorumi kattaa kaikki toimintalinjat, helpottaa keskustelua ja edistää laittoman, ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjuntaan liittyviä toimia. Foorumi muodostuu täysistunnoista ja työryhmistä, ja siellä tapaavat toimijat kaikilta eri alueilta, mukaan luettuina julkisten virastojen ja hallitusten ohjelmien, standardointielinten, Internet-

---

[24] Ks. alaikäisten ja ihmisarvon suojelua audiovisuaalisissa verkko- ja tietopalveluissa koskevan itsesääntelykehyksen toteuttamista kansallisella tasolla koskevat ohjeelliset suuntaviivat, neuvoston suositus 98/560/EY, annettu 24 päivänä syyskuuta 1998, Euroopan audiovisuaalisia ja tietopalveluja tuottavien yritysten kilpailukyvyn parantamisesta edistämällä kansallisia järjestelmiä, joiden tarkoituksena on saattaa alaikäisten ja ihmisarvon suojelu vertailukelpoiselle ja tehokkaalle tasolle (EYVL L 270, 7.10.1998, s. 48).

alan, Euroopan komission yksiköiden ja käyttäjäryhmien (esim. vanhempainyhdistysten tai opettajien liittojen, lastensuojeluryhmien, kuluttajansuojeluelinten) edustajat. Foorumi tarjoaa kansallisella tasolla toimiville, erityisesti jäsenvaltioiden ohjelmiin ja aloitteisiin osallistuville ihmisille mahdollisuuden vaihtaa näkemyksiä, tietoja ja kokemuksia. Se on yhteydessä muuhun yhteisön toimintaan, kuten verkko- ja tietoturvavirastoon.

Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin erityistavoitteina ovat:

1. edistää asiaan kuuluvien tahojen verkottumista jäsenvaltioissa ja kehittää yhteyksiä itsesääntelyelimiin Euroopan ulkopuolella;

2. edistää yhteisymmärrystä ja itsesääntelyä verkkosivustojen laatuluokittelua, palvelun tuottajien toimintasääntöjä ja viestintenvälistä sisältöluokittelua koskevissa asioissa sekä laajentaa luokittelu- ja suodatustekniikkaa Internetistä muille aloille kuten matkapuhelimiin ja verkkopeleihin.

Komissio kutsuu koolle työryhmiä käsittelemään erityiskysymyksiä, ja niille asetetaan selkeät tavoitteet ja määräajat. Käynnissä olevista ja loppuun saatetuista ohjelmasta yhteisrahoitetuista hankkeista saatavat tulokset ja löydökset otetaan prosessissa huomioon. Tällainen avoin keskustelualusta auttaa lisäämään tietoisuutta ja aktivoimaan ehdokasmaiden ja EU:n ulkopuolisten maiden osallistumista ja käsittelemään maailmanlaajuista ongelmaa kansainvälisesti. Foorumi huolehtii myös siitä, että keskeiset yhdistykset, alan edustajat ja viranomaiset ovat tietoisia ja niitä kuullaan EU:n ja muun maailman käyttöturvallisuusaloitteista ja että ne vaikuttavat niihin.

Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevä foorumi on avoin asiasta kiinnostuneiden osapuolten osallistumiselle myös EU:n ulkopuolisista maista ja ehdokasmaista. Foorumiin liitetään myös kansainvälistä yhteistyötä edistäviä pyöreän pöydän keskusteluja, joilla varmistetaan parhaita käytäntöjä, toimintasääntöjä, itsesääntelyä ja laatuluokittelua koskeva säännöllinen vuoropuhelu. Komissio varmistaa, että synergiat asiaan liittyvien tahojen ja vastaavien aloitteiden kanssa hyödynnetään täysin.

Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin sihteeristöpalvelujen tuottamisesta saatetaan järjestää tarjouspyyntö. Sihteeristön tehtäviin liittyy alakohtaisten asiantuntijoiden tutkimusteemoja koskevien ehdotusten kokoaminen, valmisteluasiakirjojen laatiminen ja päätelmien kirjaaminen.

EU:n rahoitusta voitaisiin myöntää myös itsesääntelyhankkeille, joissa laaditaan rajojen yli ulottuvia toimintasääntöjä. Voidaan myös tukea seuraavanlaisia toimia: yhteisön tason yhteistyön varmistaminen jäsenvaltioiden ja ehdokasmaiden asiaa käsittelevien elinten välisen verkottumisen ja asiaa koskevien olennaisten oikeudellisten ja sääntelykysymysten systemaattisen tarkastelun ja niistä raportoinnin kautta; itsesääntelyn arviointi- ja sertifiointimenetelmien kehittäminen; käytännön avun antaminen maille, jotka haluavat perustaa itsesääntelyelimiä; ja yhteyksien laajentaminen Euroopan ulkopuolella toimiviin itsesääntelyelimiin.

4. TOIMINTALINJA 4: TIEDOTTAMINEN

Tiedotustoimien tulisi kattaa useita laittoman, ei-toivotun ja haitallisen sisällön luokkia (esimerkiksi lapsille sopimattomaksi katsottu sisältö, rasismi ja muukalaisviha, roskaposti) ja kuluttajansuojakysymyksiä, tietosuojaa, tietoturvaa ja verkkoturvallisuuskysymyksiä (virukset). Niissä olisi käsiteltävä Internetin kautta levitettävää sisältöä sekä uudentyyppistä vuorovaikutteista tietoa ja viestintää, joka yleistyy Internet- ja matkapuhelinteknologian (esim. vertaispalvelujen, laajakaistavideon, pikaviestipalvelujen, verkkojuttelusivujen jne.) käytön lisääntyessä.

Komissio jatkaa edelleen toimenpiteitä sellaisten kustannustehokkaiden tiedonlevitysmenetelmien edistämiseksi, joilla saavutetaan suuret määrät käyttäjiä, muun muassa käyttämällä kohderyhmien saavuttamiseen laajapohjaisia järjestöjä ja sähköisiä tiedonvälityskanavia.

Ohjelmassa tuetaan avoimen tarjouspyynnön kautta valittavia asianmukaisia elimiä, jotka toimivat tiedotuskeskuksina kussakin jäsenvaltiossa ja ehdokasmaassa. Nämä keskukset toteuttavat tiedotustoimia ja -ohjelmia tiiviissä yhteistyössä kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden kanssa kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla. Yksi keskuksista toimii koordinointikeskuksena, joka takaa eurooppalaisen lisäarvon. Se ylläpitää tiiviitä yhteyksiä muihin keskuksiin varmistaakseen parhaita toimintatapoja koskevan tiedonvaihdon.

Elinten, jotka ovat kiinnostuneita toimimaan kansallisina keskuksina, on kyettävä näyttämään, että niillä on kansallisten viranomaisten vahva tuki. Niillä olisi oltava selkeät valtuudet tiedottaa yleisölle Internetin ja uusien viestinten käyttöturvallisuusasioista tai media- ja informaatiolukutaidosta ja tarvittavat taloudelliset resurssit panna nämä valtuudet täytäntöön.

Kansallisten keskusten tehtävänä on:

- laatia yhtenäisiä, osuvia ja kohdennettuja tiedotuskampanjoita käyttäen soveltuvimpia viestimiä ja ottaen huomioon muissa maissa todetut parhaat käytännöt ja kokemukset;

- perustaa ja ylläpitää kumppanuuksia (virallisia ja epävirallisia) tärkeimpien toimijoiden (julkisten virastojen, lehdistö- ja mediaryhmien, Internet-palvelujen tarjoajien järjestöjen) ja kyseisessä maassa toteutettavien Internetin ja uusien viestinten käyttöturvallisuuteen liittyvien toimien kanssa;

- tehdä yhteistyötä yleisemmällä media- ja informaatiolukutaidon alalla;

- tiedottaa käyttäjille eurooppalaisista suodatussovelluksista ja -palveluista sekä vihjelinjoista;

- tehdä aktiivista yhteistyötä muiden eurooppalaisessa verkostossa olevien kansallisten keskusten kanssa vaihtamalla tietoja parhaista käytännöistä, osallistumalla kokouksiin ja suunnittelemalla ja toteuttamalla eurooppalaista lähestymistapaa, jota voidaan tarvittaessa mukauttaa kansallisten kielikysymysten ja kulttuurisidonnaisten mieltymysten mukaisesti;

- tarjota asiantuntemusta ja teknistä apua uusien tiedotuskeskusten perustamisessa (kokeneemmat keskukset voisivat toimia ”kummeina” uusille keskuksille).

Mahdollisimman laajan yhteistyön ja toiminnan tehokkuuden varmistamiseksi koordinointikeskukselle myönnetään rahoitusta, jolla se voi antaa logistista ja infrastruktuuritukea kansallisille keskuksille. Näin varmistetaan eurooppalaisittain laaja näkyvyys, hyvä tiedonkulku ja kokemustenvaihto siten, että koetusta voidaan ottaa opiksi jatkuvasti (esim. mukauttamalla tiedotusmateriaalia).

Koordinointikeskuksen tehtävänä on:

- varmistaa tehokas tiedonkulku ja tietojen ja parhaiden toimintatapojen vaihto verkoston sisällä;

- antaa koulutusta Internetin ja uuden teknologian käyttöturvallisuudesta kansallisten keskusten henkilöstölle (kouluttajien koulutus);

- antaa teknistä tukea ehdokasmaille, jotka haluavat käynnistää tiedotustoimintaa;

- koordinoida kansallisten keskusten asiantuntemuksen ja teknisen avun tarjontaa tiedotuskeskusten käynnistämisessä;

- ehdottaa indikaattoreita ja hallita kansallista tiedotustoimintaa koskevan tilastotiedon keräämistä, analysointia ja vaihtoa niiden vaikutusten arvioimiseksi;

- tarjota infrastruktuuri kattavalle kansainväliselle tietokannalle (web-portaali), johon talletetaan tiedotus- ja tutkimusresursseista olennaisia paikallisluonteisia tietoja (tai josta on yhteys paikallisiin alasivustoihin); tällaisia tietoja ovat lehtileikkeet, artikkelit, kuukausittainen monikielinen uutislehti sekä tiedot foorumin toiminnasta;

- laajentaa yhteyksiä tiedotustoimintaan Euroopan ulkopuolella;

- osallistua Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin toimintaan ja muihin asiaa koskeviin tapahtumiin koordinoiden tiedotusverkostossa saatua tietoa ja annettua palautetta.

Tehdään myös vertailevaa tutkimusta siitä, kuinka ihmiset, erityisesti lapset, käyttävät uusia viestimiä. Muita toimia EU:n tasolla voisivat olla esimerkiksi erityisten lapsiystävällisten Internet-palvelujen tukeminen tai vuoden parhaan tiedotuskampanjan palkitseminen.

LIITE II

KUSTANNUSTEN SUUNTAA ANTAVA JAKAUTUMINEN

1)	Laittoman sisällön torjunta	23–28 %
2)	Ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjunta	16–23 %
3)	Turvallisemman käyttöympäristön luominen	5–9 %
4)	Tiedottaminen	43–50 %

LIITE III

OHJELMAN TOTEUTUSKEINOT

1) Komissio toteuttaa ohjelman liitteessä I eritellyn teknisen sisällön mukaisesti.

2) Ohjelma toteutetaan välillisten toimien avulla, joita ovat:

a) yhteisrahoitteiset toimet:

– Pilottihankkeet ja parhaisiin toimintatapoihin liittyvät toimet sekä ad hoc -toimet ohjelman kannalta olennaisilla aloilla, mukaan luettuina parhaita toimintatapoja esittelevät hankkeet ja hankkeet, joissa nykyistä teknologiaa käytetään innovatiivisella tavalla.

– Verkostot: verkostot, jotka tuovat yhteen joukon sidosryhmiä toimien varmistamiseksi koko EU:ssa ja koordinointitoimien ja tietämyksen siirron helpottamiseksi. Niihin voidaan yhdistää parhaisiin toimintatapoihin liittyviä toimia.

– Tehdään myös soveltavaa Euroopan laajuista tutkimusta siitä, kuinka ihmiset, erityisesti lapset, käyttävät uusia viestimiä.

– Komission rahoitusosuus on yleensä korkeintaan 50 prosenttia hankkeen kustannuksista. Julkisen sektorin elimille voidaan hyvittää 100 % lisäkustannuksista.

b) liitännäistoimenpiteet:

– Liitännäistoimenpiteiden avulla edistetään ohjelman toteutusta tai tulevien toimien valmistelua. Tähän eivät kuulu tuotteiden, prosessien tai palveluiden markkinoille saattaminen, markkinointi tai myynnin edistäminen.

- vertailuanalyysi ja mielipidetutkimukset, joilla tuotetaan kaikkien jäsenvaltioiden alueelta vertailukelpoisin menetelmin luotettavaa tietoa Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuudesta;

- teknologian, kuten Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuuden edistämiseksi suunnitellun suodatusteknologian tekninen arviointi. Arvioinnissa otetaan myös huomioon, parantaako tämä teknologia yksityisyyden suojaa vai ei;

- ohjelmaa ja siihen sisältyviä toimia, mukaan luettuina itsesääntelyä ja Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin työtä, sekä tulevien toimintojen suunnittelua tukevat tutkimukset;

- kilpailut parhaiden toimintatapojen palkitsemiseksi;

- tiedonvaihto, konferenssit, seminaarit, työpajat tai muut tekniset kokoukset ja aihekokonaisuuksien hallinnointi;

- tiedonlevitys-, tiedotus- ja viestintätoimet.

3) Yhteisrahoitteisten toimien valinta perustuu komission Internet-sivulla julkaistuihin ehdotuspyyntöihin voimassa olevien rahoitussäännösten mukaisesti.

4) Yhteisön tukea koskeviin hakemuksiin on tarvittaessa liitettävä rahoitussuunnitelma, joka sisältää hankkeiden rahoituksen kaikki osatekijät, mukaan luettuina yhteisöltä pyydettävä rahoitustuki sekä kaikista muista lähteistä pyydetty tai saatu tuki.

5) Liitännäistoimenpiteet toteutetaan tarjouspyynnöin voimassa olevien rahoitussäännösten mukaisesti.

SÄÄDÖKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

Politiikan ala(t): Tietoyhteiskunta

Toiminnan ala(t): Tietoyhteiskunnan sisältö ja palvelut

Toimenpiteen nimi: Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuutta koskeva monivuotinen yhteisön toimintaohjelma (*Safer Internet plus*)

1. BUDJETTIKOHTA

Budjettikohta/-kohdat: 09 03 03 (aiemmin B5-821) ja 09 01 04 04 (aiemmin B5-821A)

2. NUMEROTIEDOT

2.1. Toimenpiteen kokonaismääräraha: 50 milj. euroa maksusitoumusmäärärahoina

50 miljoonaa euroa

2.2. Toimenpiteen soveltamisaika:

1.1.2005 – 31.12.2008

2.3. Monivuotinen kokonaismenoarvio:

a) Maksusitoumusmäärärahojen/maksumäärärahojen (rahoitustuki) aikataulu

09 03 03 (aiemmin B5-821) miljoonaa euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2005	2006	2007	2008	Yht.
Maksusitoumus-määrärahat:	9,500	10,100	14,730	14,730	49,060
Maksumäärärahat[25]					
2005	2,000	-	-	-	2,000
2006	3,700	2,200	-	-	5,900
2007	2,800	3,800	4,600	-	11,200
2008	1,000	2,900	5,700	6,000	15,600
2009 ja seur. vuodet		1,200	4,430	8,730	14,360
Yht.	9,500	10,100	14,730	14,730	49,060

[25] Internetin käyttöturvallisuutta koskevan toimintaohjelman (1999–2004) täytäntöönpanoon liittyvät summat on lisättävä vuosien 2005, 2006 ja 2007 maksumäärärahoihin.

b) Tekninen ja hallinnollinen apu ja tukimenot *(vrt. kohta 6.1.2)*

09 01 04 04 (aiemmin B5-821A) miljoonaa euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2005	2006	2007	2008	Yht.
Sitoumukset/maksut	0,220	0,230	0,240	0,250	0,940

09 03 03 + 09 01 04 04 – miljoonaa euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

a+b yhteensä	2005	2006	2007	2008	Yht.
Maksusitoumus-määrärahat:	9,720	10,330	14,970	14,980	50,000
Maksumäärärahat					
2005	2,220	-	-	-	2,220
2006	3,700	2,430	-	-	6,130
2007	2,800	3,800	4,840	-	11,440
2008	1,000	2,900	5,700	6,250	15,850
2009 ja seur. vuodet		1,200	4,430	8,730	14,360
Yht.	9,720	10,330	14,970	14,980	50,000

c) Henkilöstö- ja muiden hallintomenojen kokonaisvaikutus rahoitukseen *(vrt. kohdat 7.2 ja 7.3)*

miljoonaa euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2005	2006	2007	2008	Yht.
Sitoumukset/maksut	0,950	0,950	0,950	0,950	3,800

a+b+c YHTEENSÄ	2005	2006	2007	2008	2009 ja seur. vuodet	Yht.
Maksusitoumus-määrärahat	10,670	11,270	15,930	15,930		53,800
Maksut	3,170	7,080	12,390	16,800	14,360	53,800

2.4. Yhteensopivuus ohjelmasuunnitelman ja rahoitusnäkymien kanssa

X Ehdotus on tehdyn ohjelmasuunnitelman mukainen (7,62 miljoonaa euroa vuonna 2005 ja 7,73 miljoonaa euroa vuonna 2006 budjettikohdasta 09 03 03), sen jälkeen kun muista budjettikohdista on tehty seuraavat siirrot: 090302 *e*Content (aiemmin B5 334), 1 miljoonaa euroa vuonna 2005 ja vuonna 2006; 0902 sähköistä viestintää koskeva politiikka (aiemmin B5-302) 1,1 miljoonaa euroa vuonna 2005 ja 1,6 miljoonaa euroa vuonna 2006.

☐ Ehdotus edellyttää rahoitusnäkymien kyseisen otsakkeen ohjelmasuunnitelman muuttamista.

☐ Tämä voi edellyttää toimielinten sopimuksen määräysten soveltamista.

Komission vuonna 1997 laatimassa Internetin käyttöturvallisuutta koskevan ohjelman alkuperäisessä ehdotuksessa esitettiin ohjelman talousarvioksi 30 miljoonaa euroa neljän vuoden ajaksi, mutta Euroopan parlamentti ja neuvosto myönsivät siihen vain 25 miljoonaa euroa. Ohjelman jatkaminen vuosiksi 2003–2004 lisäsi rahoitusta 13,3 miljoonalla eurolla (6,7 miljoonaa euroa vuodelle 2004). Tämä perustui komission pyyntöön, joka rajoittui silloisten tarpeiden vähimmäismäärään. Tietyt vuoden 2004 kustannukset voitaisiin kattaa vain keskeyttämällä suodatussovellusten ja -palvelujen kehittämisen rahoitus ja siirtämällä näin säästetyt varat muihin hankkeisiin.

Syyt siihen, miksi vuosien 2005–2008 rahoitusta pyydetään merkittävästi lisäämään, ovat seuraavat:

a) ohjelmassa keskitytään yhä enemmän käsittelemään teknologian ja sen käytön muutosta, erityisesti alaikäisten käyttäjien määrän huimaa kasvua, vahvistamaan tiedottamista ja tukemaan vihjelinjojen työmäärän odotettavissa olevaa lisääntymistä, joka johtuu liikkeellä olevan laittoman sisällön ja tehtyjen ilmoitusten määrän kasvusta;

b) EU:n jäsenvaltioiden määrä kasvaa 15:sta 25:een. Tarvitaan riittävästi resursseja, jotta 10 uudessa jäsenvaltiossa voidaan perustaa vihjelinjoille (toimintalinja 1) ja tiedotustoimille (toimintalinja 4) kansalliset keskukset ja jotta voidaan kattaa näiden kahden verkoston koordinoijien lisätarpeet koordinoitavien keskusten määrän kasvaessa.

c) Ohjelmaan sisältyvät paitsi Internet ja muu uusi teknologia, kuten matkapuhelimet, myös pyytämättä lähetetty kaupallinen sähköposti (ns. roskaposti). Roskapostin sisällyttäminen ohjelmaan lisää menoja toimintalinjoissa 2, 3 ja 4.

Suurin lisärahoitustarve johtuu roskapostin tehokasta torjumista ja parhaita toimintatapoja koskevan tiedonvaihdon helpottamis- ja koordinointitoimista ja roskapostiin tehoavan suodatusteknologian kehittämisen tuesta toimintalinjassa 2 ”Ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjunta”.

2.5. Vaikutukset tuloihin:

X Ei vaikuta tuloihin (kyseessä ovat toimenpiteen toteuttamiseen liittyvät tekniset näkökohdat).

3. BUDJETTITIEDOT

Menolaji		Uusi	EFTA-maat osallistuvat	Ehdokasmaat osallistuvat	Rahoitus-näkymien otsake
Ei-pakoll.	**JM**	**EI**	**KYLLÄ**	**KYLLÄ**	**N 3**

4. OIKEUSPERUSTA

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 153 artikla.

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös .../.../EY Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuutta koskevan monivuotisen yhteisön ohjelman perustamisesta.

5. KUVAUS JA PERUSTELUT

5.1. Yhteisön tuen tarve

5.1.1. Toiminnan tavoitteet ja yhteisön tuen tarve

Perimmäisenä tavoitteena on edelleen edistää Internetin käyttöturvallisuutta, erityisesti lasten näkökulmasta, sekä torjua laitonta ja loppukäyttäjälle ei-toivottua sisältöä.

Erityistavoitteet:

1) Laittoman sisällön torjunta mahdollistamalla se, että käyttäjät ilmoittavat laittomasta sisällöstä vihjelinjojen verkoston kautta.

2) Ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjunta: suodatussovellusten vertailuanalyysi, roskapostin tehokasta torjumista ja parhaita toimintatapoja koskevan tiedonvaihdon koordinointi, tehokkaan suodatusteknologian kehittäminen; nykyisten sisällönluokittelujärjestelmien mukauttaminen siten, että niissä otetaan huomioon konvergenssi.

3) Turvallisemman käyttöympäristön edistäminen tukemalla itsesääntelyyn perustuvaa lähestymistapaa (alan eurooppalaisten toimintasääntöjen laatiminen ja toteuttaminen) ja varmistamalla yhteistyö yhteisön tasolla.

4) Turvallisempaa käyttöä koskevan tiedon lisääminen tukemalla eurooppalaista tiedotusverkostoa.

5.1.2. Ennakkoarviointiin liittyvät toimenpiteet

Ohjelmasta on laadittu yksityiskohtainen ennakkoarviointi, joka perustuu erilaisiin lähteisiin, muun muassa vuosia 1999–2002 koskevan toimintasuunnitelman[26] kahteen ulkopuoliseen arviointiin, sidosryhmien kuulemiseen ja tietoihin, joita komissiolla on käytettävissään niiden monien toimien ansiosta, joihin se on osallistunut viime vuosina, ja yhteyksiensä ansiosta, joita sillä on alan merkittävimpiin toimijoihin.

Näistä lähteistä käy selvästi ilmi, että Internetin laiton ja haitallinen sisältö ja käyttäytyminen Internetissä askarruttavat jatkuvasti lainlaatijoita, Internet-alaa ja lasten vanhempia. Ongelman odotetaan kasvavan sekä laadullisesti (uudet teknologiat, uudet jakelukanavat) ja määrällisesti (sekä sisällön määrän että tyyppien suhteen). Lasten Internet-yhteyksien kasvu johtaa heidän Internetistä saamiensa hyötyjen kasvuun, mutta sen mukana kasvavat myös sivutuotteina aiheutuvat haitat.

---

[26] KOM(2003) 591 lopullinen, komission antama 10. lokakuuta 2003.

Kaupallisten ei-toivottujen sähköpostiviestien eli ns. roskapostin määrä on nyt niin suuri, että se on jo melkoinen ongelma sähköisen kaupankäynnin ja tietoyhteiskunnan edistymisen kannalta.

Laittoman sisällön ja haitallisen sisällön levittämisen sääntelyn osalta sisällöntuottajien ensisijaisesta vastuusta säädetään edelleen suurelta osin kansallisessa lainsäädännössä.
On kuitenkin olemassa muutamia yhteisiä säädöksiä, joita jäsenvaltioiden on noudatettava. Sähköistä kauppaa koskevassa direktiivissä[27] säännellään välittäjinä toimivien palveluntarjoajien vastuuta pelkässä siirtotoiminnassa ("mere conduit"), välimuistiin tallentamisessa ja säilyttämisessä. Euroopan unioni ryhtyi ensimmäisenä lainsäädäntötoimiin roskapostin torjumiseksi antamalla direktiivin henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla[28]. Suosituksessa alaikäisten ja ihmisarvon suojelusta[29] annetaan suosituksia jäsenvaltioille, Internet-alalle ja asianomaisille osapuolille sekä komissiolle, ja siihen sisältyy alaikäisten suojelua koskevia ohjeellisia suuntaviivoja.

Internetin käyttöturvallisuutta koskevan toimintaohjelman (1999–2002) arvioinnissa kuullut osapuolet olivat yhtä mieltä siitä, että pelkkä turvautuminen sääntelyyn ei riittänyt ratkaisemaan tätä luonteeltaan maailmanlaajuista ongelmaa. Sääntelyä on tuettava käytännön toimin, joilla autetaan lainvalvontaviranomaisia, annetaan käyttäjille välineitä, joilla he voivat suojata itsensä ja lapset, joista he ovat vastuussa, ei-toivotulta ja haitalliselta sisällöltä, kannustetaan Internet-alaa etsimään itsesääntelyyn perustuvia ratkaisuja ja tiedotetaan ja koulutetaan vanhempia, opettajia ja lapsia ongelmista ja niiden parhaista ratkaisutavoista. Yhteisön tason toimet, joilla täydennetään kansallisia, alueellisia ja paikallisia toimia, ovat toivottavia ongelman rajatylittävän luonteen takia ja koska ongelman ratkaisemiseen tarvitaan suuren mittakaavan kansainvälistä yhteistyötä.

Edellä esitetystä voidaan tehdä kaksi käytännön päätelmää:

- jäsenvaltioiden tekemää työtä täydentävien yhteisön toimien tarpeesta vallitsee yhteisymmärrys

- ehdotetun ohjelman toimintalinjat ovat sellaisia, joissa EU:n tason toiminta on tarkoituksenmukaisinta ja tehokkainta ratkaisujen löytymisen kannalta.

Tämän ehdotuksen laadinnassa on otettu huomioon keskustelut asian kannalta merkityksellistä toimintaa harjoittavien komission yksiköiden kanssa (kuten koulutuksesta ja kulttuurista, sisämarkkinoista ja oikeus- ja sisäasioissa vastaavien yksiköiden kanssa).

Ohjelman vaikutukset kohdeyleisöön pyritään maksimoimaan verkottamisen ja kerrannaisvaikutusten kautta. Valittu lähestymistapa perustuu Internetin käyttöturvallisuutta koskevan ohjelman (1999–2004) tuloksiin ja siihen on lisätty uusia elementtejä uusien haasteiden ratkaisemiseksi. Nämä elementit tehostavat toimia, jotka lujittavat toinen toistaan, ja säilyttävät niiden yhdenmukaisuuden vähentämättä niiden tärkeyttä kohderyhmälle.

---

27 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista (EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1).

28 Henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla 12 päivänä heinäkuuta 2002 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).

29 Ks. alaviite 20.

Tämä lähestymistapa yksilöitiin ennakkoarvioinnissa ja se on muutettu toimintatavoitteiksi, jotka kattavat tarkasti määritellyt toiminta-alueet ja toteuttamisvälineet.

5.1.3. Jälkiarvioinnin perusteella toteutettavat toimenpiteet

Ohjelman arviointi vuosilta 1999–2002 antoi myönteisen kuvan Internetin käyttöturvallisuuden parantamista koskevan nykyisen ohjelman saavutuksista. Arvioijien mukaan ohjelma oli ensimmäisten neljän vuoden aikana edistänyt asiaa merkittävästi, mutta siihen liittyvien kysymysten monimutkaisuuden ja asiassa toimivien osapuolten paljouden vuoksi lisätoimenpiteitä tarvitaan edelleen.

Arvioijat tunnustivat nykyisen ohjelman myönteiset vaikutukset erityisesti verkottumisen edistämisessä ja siinä, että ohjelma antaa monipuolista tietoa Internetin turvallisempaan käyttöön liittyvistä ongelmista ja ratkaisuista.

Yksilöidympiä arviointipäätelmiä:

Sidosryhmät ovat samaa mieltä siitä, että ohjelman alkuperäiset tavoitteet, painopisteet ja toteutuskeinot ovat edelleen käypiä ja että toimintalinjat ovat tarkoituksenmukaisia mekanismeja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Poliittisella tasolla ohjelma on onnistunut saamaan turvallisemman Internetin kehittämiseen liittyvät kysymykset lujasti EU:n ja jäsenvaltioiden asialistalle. Euroopan komissiolle kaukonäköisyydestä näiden asioiden esille ottamisessa jo Internetin varhaisessa kehitysvaiheessa on syytä antaa tunnustusta.

Arvioijat antoivat joukon suosituksia toimintalinjoista ja niiden toteuttamistavoista:

- Laajennetaan painopisteitä/tavoitteita uusiin ja esiin nouseviin viestintätekniikoihin, joilla on erityistä vaikutusta lasten Internetin käyttöön (esim. kolmannen sukupolven matkapuhelimet).

- Tarkistetaan suodatusta ja luokittelua koskevaa toimintalinjaa.

- Jatketaan tiedotuskeskusten verkostointia tiedotuksen järjestämiseksi jäsenvaltioissa.

- Jatketaan yhteydenpitoa Euroopan unionin ulkopuolisten tahojen kanssa.

- Kannustetaan Internet-palveluntarjoajia ja muita alan yrityksiä voimakkaammin osallistumaan toimintasuunnitelman toteutukseen.

- Suunnataan ohjelmaa niille toiminta-aloille, joilla sillä on todennäköisesti suurin vaikutus, eli Euroopan/kansainvälisen tason verkostointiin ja kerrannaisvaikutuksiin.

Komissio oli jo ennakoinut monia näistä suosituksista ehdotuksissaan Internetin käyttöturvallisuutta koskevan toimintasuunnitelman jatkamiseksi ja toteuttaa ne osana vuosien 2003–2004 työohjelmaa. *Safer Internet plus* -ohjelman suunnittelussa otetaan täysimääräisesti huomioon nämä suositukset.

5.2. Suunnitellut toimet ja yhteisön rahoitustukea koskevat yksityiskohtaiset säännöt

Kaavailtuja toimintalinjoja on neljä:

1) **Laittoman sisällön torjunta**

2) **Ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjunta**

3) **Turvallisemman käyttöympäristön luominen**

4) **Tiedottaminen**

5.3. Toteutusmenetelmät

Paremman kustannustehokkuuden saavuttamiseksi vihjelinjojen ja tiedotustoimien toimeksisaajille olisi myönnettävä taloudellista tukea kauemmin (3–4 vuoden ajan) kuin Internetin käyttöturvallisuutta koskevan nykyisen toimintaohjelman mukaisesti yleensä (1,5–2 vuoden ajan). Ensin olisi tehtävä avoimen tarjouspyynnön pohjalta yleensä kahdeksi vuodeksi sopimus, jonka voimassaoloaikaa voidaan hankkeiden tarkastelussa menestyksekkäiksi todettujen hankkeiden osalta jatkaa siten, että myös jatkoajalle myönnetään rahoitusta.

Ehdotuksen toteuttamismenetelmissä noudatetaan yleisesti ottaen tavanomaista yhteisön lähestymistapaa rahoitustukeen ja yhteisrahoitukseen, joista päätetään yksityiskohtaisen rahoitushakemuksen perusteella. Internetin käyttöturvallisuutta koskevien joidenkin toimien alhainen kustannustaso huomioon ottaen olisi kuitenkin mahdollistettava vihjelinjoille ja kansallisille tiedotuskeskuksille myös yksinkertaisemmat sopimustyypit, joiden nojalla voitaisiin myöntää kiinteämääräisiä avustuksia toimien talousarvioiden tueksi.

On myös osia, joiden rahoitus tulee kokonaan yhteisöltä. Rahoitus myönnetään ehdotuspyyntöjen ja tarjouspyyntöjen perusteella.

Ohjelman hallinnoinnista vastaa keskustasolla komissio. Tekniseen ja hallinnolliseen apuun ja tukimenoihin varatulla määrärahalla on tarkoitus kattaa kulut, joita aiheutuu ohjelman tavoitteeseen välittömästi liittyvistä selvityksistä, asiantuntijoiden kokouksista, tiedottamisesta, konferensseista ja julkaisuista, sekä kaikki muut teknisestä ja hallinnollisesta avusta aiheutuvat kulut, joihin ei liity viranomaisten tehtäviä.

6. RAHOITUSVAIKUTUKSET

6.1. Kokonaisrahoitusvaikutus, B osa (koko ohjelmakaudeksi)

6.1.1. Rahoitustuki (maksusitoumusmäärärahat)

Maksusitoumusmäärärahat, miljoonaa euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Jaottelu	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**Yht.**
Laittoman sisällön torjunta	3,150	3,150	3,150	3,150	**12,600**
Ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjunta	0,750	0,750	4,130	4,130	**9,760**
Turvallisemman käyttö-ympäristön luominen	0,600	1,000	1,000	1,000	**3,600**
Tiedottaminen	5,000	5,200	6,450	6,450	**23,100**
YHTEENSÄ	**9,500**	**10,100**	**14,730**	**14,730**	**49,060**

Rahoituksen jakautuminen näiden neljän toimen kesken on ohjeellinen ja tehty Euroopan parlamentin ja neuvoston päätösluonnoksen liitteessä II esitetyn jakautumisen mukaan.

6.1.2 Tekninen ja hallinnollinen apu, tukimenot ja tietotekniikkakustannukset (maksusitoumusmäärärahat)

Maksusitoumusmäärärahat, miljoonaa euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2005	**2006**	**2007**	**2008**	**Yht.**
Tekninen ja hallinnollinen apu (verkkosivusto, toimituspalvelut, hankkeiden arviointi jne.)	0,220	0,230	0,240	0,250	**0,940**
Tiedotus, julkaisut, viestintä					
YHTEENSÄ	0,220	0,230	0,240	0,250	**0,940**

Ohjelmakomitean kokouskulut laskutetaan budjettikohdasta A07031. Sidosryhmien kokouskulut laskutetaan budjettikohdasta A07030 (ks. kohta 7).

6.2. Toimenpidekohtainen kustannuslaskelma, B osa (koko ohjelmakaudeksi)

Maksusitoumusmäärärahat, miljoonaa euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Jaottelu	Suoritteen tyyppi (hanke, asiakirja tms.)	Suoritteiden määrä 4 vuoden kuluessa	Keskimääräiset yksikkökustannukset	Kokonaiskustannukset (yhteensä 4 vuodeksi)
Laittoman sisällön torjunta	Vihjelinjat	25 keskusta	0,092 vuodessa	9,200
	Verkoston keskustoiminta	1	0,85 vuodessa	3,400
	Yht.	**26**		**12,600**
Ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjunta	Roskapostin torjumiseen liittyvä vertailuanalyysi ja koordinointi, kumpikin 4 vuoden hankkeita, suodatushankkeet	2 * 4 vuoden hanketta 10 suodatushanketta	0,4 (vuodessa) = 3,2 milj. 6,56 milj.	3,200 6,560
	Yht.	4		**9,760**
Turvallisemman käyttöympäristön luominen	Itsesääntelyn tukitoimet, Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevä foorumi	10	0,360	3,600
	Yht.	**10**		**3,600**
Tiedottaminen	Tiedotuskeskukset	25	0,197	19,700
	Verkoston keskustoiminta	1	0,850	3,400
	Yht.	26		**23,100**
KOKONAIS-KUSTANNUKSET				**49,060**

Ensimmäisen kahden vuoden rahoituksella keskitytään varmistamaan vihjelinjojen ja tiedotusverkostojen jatkuvuus ja vakiintuminen. Saavutettu toiminnan taso pidetään ja varmistetaan sen laajentaminen kaikkiin jäsenvaltioihin, ja lisäksi käynnistetään uusia roskapostiin ja itsesääntelyyn liittyviä toimia. Näiden verkostojen työtaakka tulee kasvamaan lähivuosina sekä määrällisesti että laadullisesti, joten ne tarvitsevat jatkuvaa tukea. Verkostojen tavoitteet poikkeavat toisistaan huomattavasti: vihjelinjat keskittyvät ottamaan vastaan ilmoituksia laittomasta sisällöstä, kun taas tiedotuskeskusten tehtävä on edistää Internetin ja matkaviestintäverkkojen turvallista käyttöä lasten, opettajien ja vanhempien keskuudessa. Niiden työ poikkeaa toisistaan olennaisesti, ja oletettavasti eri organisaatiot hoitavat nämä työt jäsenvaltioissa. Tämä koskee myös koordinointikeskuksia, joista vastaavat eri organisaatiot. Niiden tehtävä on edistää hyviä toimintatapoja ja vaihtaa tietoa eri verkostojen jäsenten kesken näiden kulloisellakin toimialalla, jotka on yksilöity ohjelmaehdotuksen liitteessä I. Kummankin verkoston keskusten tuki toteutetaan yhteisrahoitusperiaatteella (”hankkeiden” tuki).

Ohjelmassa otetaan huomioon mahdollisuus tukea toimintaa yhteisön ulkopuolisissa maissa ohjelmakomitean suostumuksella. Tämä vaihtoehto olisi tärkeä mahdolliselle, joskin rajalliselle tuelle vihjelinjoille niissä yhteisön ulkopuolisissa maissa, joissa ylläpidetään suurinta osaa laittomasta ja haitallisesta sisällöstä.

Ohjelman toisen tavoitteen ”ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjunta” osalta suoritetaan suodatustuotteiden vertailuanalyysejä sekä koordinoidaan ja helpotetaan roskapostin tehokasta torjumista ja parhaita toimintatapoja koskevaa tiedonvaihtoa. Ohjelman toisessa osassa tavoitteen saavuttamiseksi tuetaan suodatusteknologian kehittämistä sekä toimia sisällönluokittelu- ja laatumerkintöjen käyttöön ottamiseksi.

Vuotuiset kohdetuotokset on laskettu ohjelman budjetin seuraavan yleisjakauman perusteella:

Laittoman sisällön torjunta	23–28 %
Ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjunta	16–23 %
Turvallisemman käyttöympäristön luominen	5–9 %
Tiedottaminen	43–50 %

7. 40-50 % VAIKUTUKSET HENKILÖSTÖÖN JA HALLINTOMENOIHIN

7.1. Vaikutus henkilöstöön

Henkilöstön laji		Toimenpiteen hallinnointiin tarvittava nykyinen ja/tai uusi henkilöstö		Yht.	Tehtävän kuvaus
		Vakinaisten toimien määrä	Väliaikaisten toimien määrä		
Virkamiehet tai väliaikaiset toimihenkilöt	A B C	4 1 2		4 1 2	Ohjelman hallinnointi (ehdotuspyynnöt, työohjelma, komission menettelyt), hankkeiden hallinnointi, kustannusten valvonta
Muu henkilöstö			1 kansallinen asiantuntija[30]	1	Hankkeiden tekninen apu
Yht.		7	1	8	

Ei lisähenkilöstöä – henkilöstötarpeet katetaan sisäisillä siirroilla.

7.2. Henkilöstön taloudellinen kokonaisvaikutus

Henkilöstön laji	Määrä (euroa)	Laskentamenetelmä
Virkamiehet Väliaikaiset toimihenkilöt	756 000 EFTA-maista (ks. alaviite 24)	7 x 108 000
Yht.	756 000	

[30] Odotettu EFTA:n osallistuminen henkilöstön osalta.

7.3. Muut toimesta johtuvat hallintomenot

Budjettikohta (Numero ja nimike)	Määrä (euroa)	Laskentamenetelmä (Vuotuiset kustannukset)
Kokonaismääräraha (osasto A7)		
A0701 – Virkamatkat	14 000	20 virkamatkaa x 700 euroa vuodessa EU:ssa
A07040 – Konferenssit	100 000	…
A07031 – Pakolliset komiteat	40 000	2 vuotuista kokousta x 1 osallistuja x 25 jäsenvaltiota x 800 euroa
A07030 – Ei-pakolliset komiteat	40 000	2 vuotuista kokousta sidosryhmien kanssa (20 osallistujaa x 1000 euroa per kokous)
Tietojärjestelmät (A-5001/A-4300)	-	-
Muut menot: A osa (eriteltävä)	-	-
Yht.	**194 000**	

Määrät vastaavat 12 kuukauden kokonaismenoja.

Henkilöstö- ja hallintoresurssien tarve katetaan hallinnoivalle pääosastolle vuotuisessa määrärahajaottelussa myönnetystä osuudesta.

8. SEURANTA JA ARVIOINTI

8.1. Seurantajärjestelmä

Komission virkamiehet vastaavat ohjelman toteuttamisesta ja valvonnasta. Ohjelmien jatkuva valvonta perustuu suoraan edunsaajien antamista toimintaa ja taloutta koskevista väli- ja loppuraporteista saataviin tietoihin, joihin kuuluvat myös valintaprosessissa asetetut suorituskriteerit.

Ohjelman laadukkaan toteuttamisen takaamiseksi tehdään säännöllisesti vierailuja hankkeiden toteuttamispaikoille, ja ohjelman osallistujien toiminnasta pyydetään säännöllistä palautetta.

Kaikilta hankkeilta ja toimilta edellytetään omaa sisäistä arviointia tai järjestelmää ulkoisten tai sisäisten asiantuntijoiden suorittamaa arviointia varten sekä suoritusindikaattoreita ja seurantaohjeita.

Kertaluonteisten hankkeiden kuten seminaarien ja konferenssien osalta suoritetaan valvonta paikan päällä tekemällä pistokokeita ja/tai kiinnittämällä huomiota riskitekijöihin.

8.2. Arvioinnin yksityiskohtaiset säännöt ja arviointijaksot

Ohjelman toisen vuoden päätteeksi siitä tehdään väliarviointi. Toiminnan vaikutuksiin keskittyvä jälkiarviointi tehdään koko ohjelman päätteeksi.

Arviointia varten on määritetty seuraavat indikaattorit:

Yleiset tavoitteet	Indikaattorit
❑ edistää Internetin käyttöturvallisuutta, erityisesti lasten näkökulmasta, ja torjua loppukäyttäjälle ei-toivottua sisältöä	- Määrälliset ja laadulliset tiedot toiminnasta, toimista tehtävät raportit ja toimien tulokset - Määrälliset ja laadulliset tiedot osallistujien ohjelman tuloksiin liittyvistä käsityksistä
Toiminnalliset tavoitteet	**Indikaattorit**
1. Laittoman sisällön torjunta	- Määrälliset ja laadulliset tiedot vihjelinjojen tehokkuudesta ja näkyvyydestä
2. Ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjunta	- Saatavilla olevaa teknologiaa koskevan tiedon taso - Suodatukseen, luokittelujärjestelmiin ja sivustojen laatumerkintöihin liittyvien aloitteiden määrä ja kattavuus Euroopassa
3. Turvallisemman käyttöympäristön luominen	- Itsesääntelyaloitteiden määrä ja kattavuus Euroopassa
4. Yhteistyön ja tiedottamisen lujittaminen	- Internetin ja uusien viestinten käyttöturvallisuutta koskevan tiedon taso lasten ja vanhempien keskuudessa - Tiedotushankkeiden laajuus, koulutettujen opettajien/kasvattajien määrä

9. PETOSTEN TORJUNTATOIMET

Kaikissa rahoituspäätöksissä sekä komission ja edunsaajien välisissä sopimuksissa taataan komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle mahdollisuus tehdä tarkastus yhteisön avustuksen edunsaajan luona ja mahdollisuus vaatia todisteet sopimusten ja oikeudellisten sitoumusten puitteissa kirjatuista menoista viiden vuoden ajan sopimuskauden päättymisestä. Mikäli tarpeelliseksi katsotaan, järjestetään paikan päällä tehtäviä tarkastuksia.

Avustusten edunsaajien on laadittava selvitys hankkeesta ja sen kuluista. Ne tarkastetaan sekä kustannuslajien että niiden tukikelpoisuuden osalta yhteisön avustukselle asetettujen tavoitteiden mukaisesti sekä sopimusehdot, taloudelliset näkökohdat ja moitteettoman varainhoidon periaatteet huomioon ottaen.

Rahoitussopimukseen liitetään tiedot rahoituksen hallinnosta ja sen käytöstä niiden menojen määrittelemiseksi, joihin sopimuksen alainen rahoitus on käytettävissä. Yhteisön varoilla katettavia edunsaajan kirjanpitoon merkittäviä todellisia, tunnistettavia ja tarkistettavia kustannuksia voidaan tarvittaessa rajoittaa myönnettyjen avustusten valvonnan ja tilintarkastuksen (sekä rahoituskohteiden valinnan) helpottamiseksi.

Julkisten hankintojen osalta komissio voi määrätä hallinnollisia tai taloudellisia seuraamuksia uuden varainhoitoasetuksen (93–96 artiklan) mukaisesti poissuljetulle ehdokkaalle tai tarjoajalle.